

8. Шишкин Ю.Л., Дмитриенко С.Г., Медведева О.М., Бадакова С.А., Пяткова Л.Н. Применение сканера и компьютерных программ цифровой обработки изображений для количественного определения сорбированных веществ // Журн. аналит. химии. 2004. Т.59. № 2. С. 119- 124.

Зв'язок сім'ї та школи у фізичному вихованні дітей

Н.Г.Собко

Кіровоградський державний педагогічний університет ім. В. Винниченка

Актуальність. Успішна реалізація завдань реформи і оновлення освіти, розбудови національної школи України значною мірою залежить від узгодженості зусиль сім'ї і школи, їх співпраці і єдності цілей, завдань, змісту виховання підростаючого покоління.

Первинним виховним інститутом є сім'я з її середовищем, традиціями і соціальним досвідом. Зі вступом у дошкільний заклад діти стають об'єктом цілеспрямованого громадського виховного впливу, що, з початком навчання в школі, розширюється, ускладнюється і посилюється. В процесі розвитку, виховання та навчання підростаючого покоління школа входить у безпосередні відносини з батьками учнів, стикається з їх впливом, враховує його і певним чином корегує. Від того, наскільки погодженими будуть взаємини цих двох інституцій, багато в чому залежить успіх виховання дитини (зокрема фізичного виховання).

За останні роки, у зв'язку зі складним соціально-економічним станом у суспільстві, порушилися традиційні зв'язки сім'ї та школи у фізичному вихованні дітей (А.Т.Акбаров, 1994; С.С.Новикова, 1994). Існують суперечності, що проявляються в розбіжностях між реальним станом взаємодії батьків і вчителів і їх дійсними потребами і запитам, а також між вимогами суспільства і недостатньою розробкою цих питань у педагогічній науці. Відтак, проблема співпраці сім'ї та школи у фізичному вихованні дітей донині залишається актуальною.

Роль сім'ї у фізичному вихованні дітей, як відомо, велика і відповідальна. Батьки повинні турбуватися про фізичний розвиток, зміцнення здоров'я, рухову активність дітей. Але далеко не в кожній родині приділяється цьому належна увага (Є.Миценко, 2002).

Сім'я - перша школа виховання. Діти засвоюють спосіб життя батьків, у родині закладаються і формуються основи умінь, навичок і звичок, визначається життєва позиція, у тому числі відношення до фізичної культури, на що істотно впливає рівень освіченості в цьому питанні батьків. Дитина росте і міцніє, йде до школи, і, нажаль, інтерес батьків до її фізичного виховання поступово зменшується (І.А.Бутенко, 1989).

Природна потреба дитини в рухах починає помітно знижуватися в середніх класах, а в старших класах все більша кількість школярів не бажає займатися фізичною культурою (О.К.Дусавицький, 1996; Е.П.Льїн, 2000).

За результатами досліджень, в основі фізичної пасивності людей лежать, як правило, серйозні недоліки виховання в сім'ї. Встановлено, що із ста сімей лише в 10 батьки приділяють увагу питанням фізичного виховання дітей [1]. Рухова активність дітей у школі значно нижче норми. У 80% випадків люди фізично пасивні через спосіб життя, чи відхилення у стані здоров'я. Часто пасивність до фізичної культури виражається навіть у формі негативного ставлення до фізичних вправ [2; 3].

Основним фактором впливу на фізкультурно-спортивні захоплення та інтереси дітей часто є вплив батьків та інших членів сім'ї (М.В.Вовчик-Блакитна, 1982). Результати опитування свідчать, що більшість батьків, хвилюють успіхи дітей у навчанні з інших предметів, в музичній школі тощо. Робота дітей на уроках фізичної культури, їх позаурочна спортивна діяльність залишаються у багатьох сім'ях поза контролем і увагою батьків. На батьків покладена велика відповідальність за те, буде їх дитина любити фізичну культуру і спорт і займатися ними. Тому, нерідко причиною негативного ставлення школярів до фізичної культури є негативне ставлення до неї батьків. Проведені дослідження показують, що 5,4% опитаних учнів не отримують підтримки і дозволу батьків на заняття фізичною культурою і спортом (О.Д. Дубогай, Л.В.Щербань, 1998; Л.А.Калінкін, 1996; Г.С.Корда, 1985).

Найкращим методом виховання звички до занять фізичними вправами є особистий приклад батьків. Якщо він обмежується лише словесними наполяганнями і розмовами про користь занять фізичними вправами і переглядом спортивних телепередач, час, витрачений на подібне "фізичне виховання", пройде даремно (Т.Ю.Круцевич, 2000; Т.О.Лоза, 1996).

Пасивне ставлення батьків до фізичної культури можна пояснити відсутністю необхідних знань про її роль в гармонійному розвитку людини, форми організації і методи фізичного виховання в сім'ї [6]. У такій ситуації першим надати допомогу повинен учитель фізичної культури. Школа повинна «стимулювати» сімейне фізичне виховання.

Значна роль у поширенні серед батьків знань у галузі фізичного виховання відводиться шкільному лікарю (І.Козетов, 1996). Саме він повинен розкрити медико-біологічну важливість занять фізичними вправами, переконати батьків, що зберегти та поліпшити здоров'я своєї дитини можна за допомогою систематичних занять фізичною культурою і спортом.

В якості основних форм пропаганди слід застосовувати:

- виступи вчителя фізичної культури на загальношкільних батьківських зборах;
- лекції, бесіди, доповіді;
- батьківські конференції, націлені на показ існуючої практики фізичного виховання конкретних сімей;
- проведення відкритих уроків фізичної культури, де батьки отримують можливість спостерігати за своїми дітьми безпосередньо в процесі занять фізичними вправами;
- залучення батьків до участі у класних та шкільних спортивно-масових заходах, організації суддівства.

Для батьків дитини, яка відстає у фізичному розвитку від своїх однолітків, такі заходи будуть вагоміші за словесні переконання. Практика показує, що запрошення батьків на відкриті уроки фізичної культури - дієвий засіб підвищення авторитету фізичної культури серед батьків і школярів [6].

Школа може допомогти батькам у процесі фізичного виховання дітей за умови, що вона являє собою єдиний цілісний колектив, який чітко знає вимоги до учнів і акцентує свої зусилля на провідну роль сім'ї в забезпеченні гармонійного розвитку дітей, зміцненні їх здоров'я [4].

Продумана і цілеспрямована робота педагогічного колективу з батьками забезпечить можливість розробити і втілити більш повноцінний процес навчання, фізичного розвитку і фізичної підготовленості дітей, їх участі у громадських справах, взаємини з однолітками, допоможе розкритися особистості школяра. Але, головне, що

вчителі та батьки стають однодумцями в їх прагненні виховати повноцінну, морально і фізично здорову людину [5].

Література:

1. Валик Б.В. Школа семейной физкультуры // Физическая культура в школе. - 1990.-№6.-С. 31-36.
2. Ведмеденко Б.Ф. Виховання в учнів звички займатися фізкультурою та спортом // Педагогіка і психологія. – 1998. - №1. – С.109-113.
3. Виховання фізичної культури в сім'ї: Методичні рекомендації класним керівникам, вчителям фізичної культури та батькам / Укл. Комар А. А. - К.: ІСДО, 1993. -24с.
4. Дубогай О. Д. Соціально-педагогічні і організаційні аспекти дослідження масових форм занять фізичними вправами в системі "сім'я - школа". // Матеріали II всеукр. наук.-практ. конф. "Концепція підготовки спеціалістів фізичної культури в Україні". - Київ - Луцьк: Вежа, 1996. - С. 134-138.
5. Козлова Т.В. Рябухина Т. А. Физическая культура для всей семьи. - 2-е изд. - М.: Физкультура и спорт, 1990. - 463с.
6. Масленников С.М., Леонтьева Т.Н. Родительский час в спортивном зале// Физическая культура в школе. - 1990. - N1. - С.54-55.

Ціннісний аспект показників здорового способу життя студентської молоді

С.Г. Собко кандидат педагогічних наук, доцент
Кіровоградський державний педагогічний університет ім. В. Винниченка

Ширина, глибина, висока професіоналізація знань, уміння творчо їх використовувати у обставинах, які постійно змінюються, знаходяться у гармонійному поєднанні зі здоров'ям людини [3].

Здоров'я населення – показник добробуту держави, тому його збереження є завданням державного рівня. Особливої уваги потребує молодь, усвідомлення нею цінностей здоров'я, розуміння визначальної ролі здорового способу життя та формування індивідуальної поведінки кожної молодої людини на цих засадах.

Мета роботи полягала в аналізі показників здорового способу життя студентської молоді з позицій ціннісного сприйняття його індикаторів.

Аналіз стану здоров'я студентської молоді доводить, що майже 90% з них мають відхилення у стані здоров'я, близько 50% – незадовільну фізичну підготовленість. Тільки протягом останніх років майже на 40% збільшилася кількість студентської молоді, віднесеної за станом здоров'я до спеціальної медичної групи [2].

Основною причиною сформованого положення можна вважати низький рівень здоров'я випускників шкіл, відсутність у них стійкої мотивації до підтримки і зміцнення здоров'я. Рішення даної проблеми варто шукати в необхідності акцентованої уваги до формування здорового способу життя вищезазначеного контингенту.

Формування здорового способу життя ґрунтується на певних ідеологічних засадах. По-перше, це ідея пріоритету цінності здоров'я в світовій системі цінностей людини, по-друге, сприйняття здоров'я не тільки як стану відсутності захворювання